

Vihdin kunnan lausunto Espoon kaupungin yleiskaava 2060 luonnokseen

Kunnanhallitus 19.08.2024 § 173
253/00.01.06/2024

Espoon kaupunki pyytää lausuntoa koko kunnan käsittävästä Espoon yleiskaava 2060 -kaavaluonnoksesta. Lausuntoa pyydetään 3.9.2024 mennessä. Kaava-aineistoon voi tutustua osoitteessa: [Espoon yleiskaava 2060 | Espoon kaupunki](#)

Taustaa

Koko kaupungin kattavan yleiskaavan laatimistarve on lähtöisin Espoon väestönkasvutrendistä. Mikäli väestönkasvu jatkuu samanlaisena kuin tähän asti, Espoon väkiluku voi olla 480 000 asukasta vuonna 2060. Kaupungin voimassa olevat yleiskaavat eivät pysty Espoon kaupungin mukaan vastaamaan näin suureen kasvuun. Espoo-tarinan eli strategian mukainen maankäytön ja liikenteen kokonaiskuva laaditaan yleiskaavan muodossa ja sen tavoitevuosi on 2060.

Yleiskaavan tavoitteena on ohjata kasvu kestävästi siten, että rakentamisen rinnalla voidaan turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvot, säilyttää hiilinielut, minimoida liikenteen päästöt sekä mahdollistaa sujuva arki, hyvin saavutettavat palvelut sekä virkistysmahdollisuudet kaikille espoolaisille. Ajantasaiset uudehkot osayleiskaavat sekä yleiskaavat, joissa on ajantasaistamisen tarvetta, sovitetaan kokonaiskaavassa mittakaavaltaan ja esitystavaltaan yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Espoon yleiskaava 2060 tehdään valtuustokausittain päivitettäväksi ajantasaisuutta varmistamaan.

Työn tavoitteiksi on kirjattu kolme teemakokonaisuutta:

Espoo kasvaa ja tiivistyy kestävästi

- Varaudutaan kaupungin kasvuun
- Ohjataan uusi rakentaminen ensisijaisesti joukkoliikenteen runkoyhteyksien varrelle ja huolehditaan ajoneuvoliikenteen toimivuudesta
- Mahdollistetaan omaleimaisten kerros- ja pientaloalueiden kehittyminen ja torjutaan segregatiota
- Vahvistetaan innovaatiokeskittymiä ja turvataan monipuolisen elinkeinotoiminnan tarpeet

Espoo on ilmastoviisas verkostokaupunki

- Parannetaan poikittaista joukkoliikenneverkkoa ja pyöräilyn edellytyksiä
- huolehditaan hiilinieluista ja -varastoista
- Tuetaan erikokoisten keskusten vetovoimaisuutta ja toimintojen monipuolisuutta
- Mahdollistetaan hiilineutraalit energiaratkaisut

Espoo on viihtyisä ja luonnonläheinen

- Parannetaan tiivistyvän kaupunkiympäristön käveltävyyttä ja viihtyisyyttä historiaa vaalien
- Turvataan hyvin saavutettavat virkistysalueet
- Tuetaan luonnon monimuotoisuuden vahvistumista
- Vahvistetaan merellisyyttä ja vesistöjen merkitystä

Kaavaratkaisu

Yleiskaavan valmistelun tueksi on tehty toimintaympäristöanalyysi, johon on koottu yhteen keskeisiä, yleiskaavan sisältöön ja tavoitteisiin vaikuttavia muutostekijöitä. Tarkastelun pohjana on hyödynnetty seudullisten suunnitelmien pohjaksi koottuja selvityksiä. Analyysi on jaettu viiteen perinteiseen kaavoitukselliseen teemaan, jotka ovat liikkuminen, työ, asuminen, energia sekä ilmasto ja luonnonmonimuotoisuus. Kaikkien teemojen osalta on pyritty tarkastelemaan, mikä tilanne on nyt, miten tilanteen ennakoita kehittyvän tulevaisuudessa ja miten asia tulisi huomioida yleiskaavoituksessa.

Yleiskaavan tärkeimpänä tehtävänä on varautua kaupungin kasvuun ja ohjata se kestävästi osaksi kaupunkirakennetta. Yleiskaava ohjaa kasvun nykyisten ja uusien joukkoliikenteen runkoyhteyksien varrelle, pääosin nykyistä rakennetta tiivistäen ja tehostaen. Samalla yleiskaava turvaa keskeisen ekologisen verkoston säilymisen ja hyvät edellytykset lähivirkistysmahdollisuuksien kehittämiseksi jatkosuunnittelussa.

Yleiskaavassa varaudutaan uusiin raideyhteyksiin kaupunkikeskusten välillä. Uudet yhteydet Kauklahti-Kivenlahti, Matinkylä-Espoon keskus-Jorvi, Matinkylä-Leppävaara, Tapiola-Suurpelto sekä Leppävaara-Viiskorpi vahvistavat kaupunkikeskusten elinvoimaa ja parantavat koko Espoon saavutettavuutta. Pohjoinen Espoo kehittyy uuden ESA-radan ja Kalajärveltä etelään ja itään suuntautuvien runkoyhteyksien varaan.

Yleiskaava ohjaa keskustojen kehitystä myös toiminnallisesti ja laadullisesti. Kauppaa, palveluita ja työpaikkoja ohjataan voimakkaasti keskustoihin ja jatkosuunnittelua ohjataan kiinnittämään erityistä huomiota kaupunkiympäristön laatuun ja kaupunkivihreän määrään. Yleiskaava osoittaa pyöräilyn pääverkon kaupunkikeskusten välille. Uutta lähijunaliikenteen varikkoa tutkitaan Kauklahden keskustan molemmin puolin.

Tiivein rakentaminen ohjataan uusille raidekäytävälle, joiden välissä pientalovaltaiset alueet kehittyvät ominaispiirteensä säilyttäen. Iso osa kasvusta ohjataan jo kertaalleen asemakaavoitetuille alueille. Suurimmat uudet asumisen varaukset on osoitettu uuden Länsiradan varrelle Myntinmäkeen sekä Kivenlahti-Kauklahti- ja Matinkylä-Espoon keskus - joukkoliikennekäytävälle. Tulevaisuuden toimitilarapeisiin varaudutaan säilyttämällä vetovoimaisimmat työpaikkakeskittymät työpaikka-alueina ja luomalla uusia mahdollisuuksia etenkin keskustoihin sekä kaupunkirakenteen reunoille. Tiiviin kaupunkirakenteen sisällä toimitila-

alueita uudistetaan asumisen suuntaan Vanttilassa, Tapiolassa ja Suomenojalla.

Kattavalla yhdyskuntateknisen huollon verkostolla turvataan teknisen huollon toimivuus kaupunkirakenteen tiivistyessä. Varaukset tukevat myös hiilineutraalien energiaratkaisujen toteutusmahdollisuuksia. Täydennysrakentaen kasvavassa kaupungissa palveluiden ja lähivirkistysalueiden turvaaminen vaatii erityistä huomioita. Tästä syystä jo yleiskaavassa varataan tilaa palveluverkon kehittämiselle ja lähivirkistysalueille.

Kasvavassa kaupungissa turvataan Espoon arvokkaiden kulttuuriympäristöjen säilyminen myös tulevaisuudessa. Viheralueverkoston runko säilyy pääosin nykyisellään ja keskuspuistoa laajennetaan voimassa oleviin yleiskaavoihin nähden. Kaavassa osoitetaan uusia suojelualuevarauksia ja ohjataan luontoarvojen turvaamiseen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeillä alueilla. Yleiskaava edistää myös ekologisen verkoston turvaamista ja kehittämistä osoittamalla ekologiset runkoyhteydet ja niiden kehittämiskohdat. Täydennysrakentamiseen pohjautuva yleiskaava ohjaa rakentamisen pääosin viheralueiden ulkopuolelle, mikä tukee luonnon monimuotoisuutta sekä turvaa hiilinieluja ja -varastoja.

Vihdin kunnan kaavatilanne

Vihdin kunnan puolella kuntarajaan tai sen läheisyyteen rajoittuvat seuraavat lainvoimaiset kaavat, jotka tulee ottaa vaikutustenarvioinnissa huomioon:

- Vihdin strateginen yleiskaava (kv 21.9.2020, lainvoimainen 19.10.2021)
- Tervalampi-Salmi osayleiskaava (kv 29.1.1996, lainvoimainen 8.8.2003) (kaava-alue rasteroitu Visyssä)
- Otalampi-Härkälän osayleiskaava (kv 16.10.1995, lainvoimainen osin 20.5.1998)
- Heinässuon osayleiskaava (kv 6.9.1999, lainvoimainen 16.8.2000) (kaava-alue rasteroitu Visyssä)
- Etelä-Nummelan osayleiskaava (kv 24.1.2022, lainvoimainen 8.3.2023) (kaava-alue ympyröity liitekuvassa)
- N198 Etelä-Nummelan työpaikka-alue I asemakaava (kv 24.1.2022, lainvoimainen kokonaisuudessaan 3.4.2023)

Vihdissä on lisäksi tekeillä Nummelan keskustassa osayleiskaava, jonka osallistumis- ja arviointisuunnitelma saadaan nähtäville vuoden 2024 aikana, sekä Vihti-Nummelan asemanseudun kaavarunko, joka asetetaan uudelleen nähtäville loppuvuodesta 2024 kaavaehdotuksen muodossa.

Vihdissä on lisäksi käynnistetty asemakaavatyö, jossa maantie 110 tullaan asemakaavoittamaan kaduksi VT2:lta Lohjan rajalle asti. Valmistelussa on myös Etelä-Nummelan yritysalue II uusi asemakaava, jonne voi sijoittua

monipuolisesti teollisuutta sekä erilaisia toimitiloja ja liiketiloja, erityisesti tilaa vaativan (maakuntakaavan KM-merkintä) kaupan tarpeisiin.

Tekeillä olevien kaavahankkeiden tarkoitus on vahvistaa keskusta-alueiden elinvoimaisuutta ja luoda edellytykset Länsiradan asemanseudun kaupunkimaiselle kehittämiselle tavoitteenaan 7 000-9 000 asukasta aseman välittömään läheisyyteen sekä voimistaa Vihdin työpaikka-alueita Vanhan Turuntien varrella.

Vihdin voimakkaimmin kehittyvä alue on Espoon vaikutuspiirissä sekä Länsirataan, että mt 110 -joukkoliikennekäytävään rajoittuen.

Vihdin strategisessa yleiskaavassa on esitetty Espooseen rajoittuvat lainvoimaiset osayleiskaavat rasterilla. Espoon kaavoituksessa tulee tarkistaa, että kaavamerkinnot ja -määräykset ovat linjassaan näiden lainvoimaisten osayleiskaavojen kanssa.

Valmistelija	Marianne Kaunio etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 042 1345
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa Espoon kaupungille Yleiskaava 2060 valmisteluvaiheesta seuraavan lausunnon:

Vihdin kunta katsoo kaavaluonnosaineiston olevan selkeä ja hyvin laadittu. Vaikutusten arviointia pitää täydentää ehdotusvaiheessa eritoten liikenteen ja liikkumisen teemojen osalta, joita tulee tarkastella ylikunnallisesti. Lisäksi laajemmat työpaikka-alueet ja kaupan alueet Histan vaikutuspiirissä vaativat tarkempaa analyysiä.

Yleiskaavan päätavoitteiksi kirjatut teemat 'Espoo kasvaa ja tiivistyy kestävästi, Espoo on ilmastoviisas verkostokaupunki, Espoo on viihtyisä ja luonnonläheinen' ovat sinänsä kannatettavia kattoteemoja. Teemoja on hyvä tarkentaa ehdotusvaiheessa, etteivät ne jää pelkiksi ylätasoin ajatuksiksi muistaen kuitenkin jättää riittävästi ohjaus- ja ratkaisukeinoja asemakaavoitusvaiheeseen. Voisiko näitä teemojakin ajatella ylikunnallisesti; miten lähialueen kunnat voisivat yhdessä saavuttaa edellä mainitut tavoitteet kuntarajoista riippumatta toisiaan tukien?

Yleiskaavan vaikutusten arvioinnissa tulee arvioida kaavaratkaisun vaikutuksia myös Vihdin eteläosiin ja Nuuksioon, josta valtaosa sijoittuu Vihdin puolelle. Erityisesti kaupan palveluverkon ja liikenneverkon kehittämisellä on ylikunnallisia vaikutuksia ostovoiman kysyntään ja suuntautumiseen. Länsiradan kehityskäytävän vahvistaminen on suotavaa.

Vihdin kunta kannattaa vahvasti periaatetta, jossa tiivein rakentaminen ohjataan uusille raidekäytävälle. Suurimmat uudet asumisen varaukset on osoitettu uuden Länsiradan varrelle Myntinmäkeen sekä Kivenlahti-Kauklahti- ja Matinkylä-Espoon keskus -joukkoliikennekäytävälle, mikä on

erittäin kannatettavaa. Espoon pientalorakenne sijoittuu näiden keskusten väliin ja läheisyyteen hyvien palveluiden saavutettaviksi.

Yleiskaavan esitystavaksi on valittu erittäin tarkkakarajainen, jopa rakeisuuden näyttävä karttamateriaali. Tämä luo haasteita jatkosuunnitteluun. Espoossa valittu tarkka aluevarauskaava poikkeaa myös merkittävästi Vihdin yleiskaavan esitysmuodosta. Tällä voi olla vaikutusta myös naapurikuntiin, jos tulee tarpeelliseksi tutkia hankkeita myös ylikunnallisesti.

Yhteenveto

Vihdin kunta katsoo aineiston olevan hyvin laadittu. Vaikutustenarviointia tulee tarkentaa eritoten ylikunnallisiin teemoihin liittyen. Vihdin kunta kannattaa voimakkaasti seudullisen joukkoliikennejärjestelmän kehittämistä ja olevien -sekä tulevien asemanseutujen kehittämistä.

Kuntien yhteiseen vaikutuspiiriin sijoittuu valtakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä liikenneväyliä ja -hankkeita. Vihdin kunta tekee mielellään yhteistyötä kuntien raja-alueiden läheisten maankäytön ratkaisujen yhteensovittamiseksi sekä reittien ja liikenneyhteyksien jatkuvuuden varmistamiseksi.

Kaavoituksessa tulee huomioida Vihdin lainvoimaiset kaavat ja nyt valmistelussa olevat hankkeet.

Päätös

Kunnanhallitus päätti antaa Espoon kaupungille Yleiskaava 2060 valmisteluvaiheesta esitetyn mukaisen lausunnon.

Tiedoksi

Espoon kaupunki